

Kéziratok, amelyek nem adnak vissza ide küldendők: „MURAVIDÉK“ szerkesztősége Murska Sobota, Alexandrova c. 202. szám.

Postatakarék számla száma 12980.

Laptulajdonos: KÜHÁR ISTVÁN.

MURAVIDÉK

Politikai-, gazdasági és társadalmi hetilap.

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára negyedévre belföldön 15 Dinár, külföldre 18 Din. Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm.-ként: szövegközt és nyílttér 1'50 Dinár, rendes 1.— Din., apróhirdetés 0'70 Din. és az illeték. Több-szörinél engedmény.

VII. Évf.

Murska Sobota, 1928. július 8.

28. Szám.

Agrár dolgok.

Írta: PREK MÓRIC.

Majdnem naponta olvassuk az újságokban, hogy az agrár földek birtoklása miatt a nép haragja — hol itt, hol amott súlyos kitörésekben nyilvánult meg ugyanarra, hogy az ilyen sajnos eseteknek azután rendszeresen a büntető bíróságok adják meg a befejezést.

Az okok ugyanazok minden egyes esetben. A már kiosztott, — birtokba adott s már kezelésbe vett, — tehát művelés alatt álló földeket rövid úton, meglepetésszerűen revízió címén elveszik attól, aki nem dolgozik rajta, holnap aratni szeretne s ha lehetne már holnapután enne kenyeret róla, amelyet talán nélkülözve alig vár. Ugyanezt a földet másnak adják, aki eddig se nem trágyázta sem pedig egy kapavágást nem teljesített rajta!

Igazságos e ez az eljárás, vagy nem az? azt nem keressük most — de meg lehet állapítani biztosan, hogy csak keserűséget vált ki az ilyen intézkedés annak a részéről, aki eddig dolgozott az illető földdarabon. Aki ismeri a szántó — vető ember — ragaszkodását ahhoz a földhöz, amelyet ő maga munkált meg saját kérges kezével s a melyről a betevő falatját várja, az nem fog csodálkozni azon, hogy annak a földnek a tulajdonjogát még a saját vére árán is képes volna megvédeni!

Napjainkban a föld szomjúság és az annak kielégítésére irányuló törekvések talán még nagyobbak, mint az az anyagi erő, amely a követelések kielégítésére rendelkezésére áll. Sok a panasz, sok a kesergés s épen ezért jól meg kell válogatni melyik a jogosult, melyik nem az.

Az ok, hogy valakit bemunkált földjéről elmozdítsunk, mindenesetre oly súlyos legyen, hogy megbirja ezt a nagy büntetést. Pillanatnyilag az ilyen ügyet elintézni nem lehet, mert az annyi volna, mint a falat kenyeret kivenni az éhező, dolgozó ember szájából. (Emlékeztető a havi 30 dinárral nyugdíjazott idős tisztviselőkre, akikről az állást elvették. Sz.)

POLITIKAI ÉLET.

Az osztrák parlamentben vita folyt Marinkovics jugoszláv külügyminiszter egy nyilatkozatáról, melyet a kisantant konferencia után adott. A külügyminiszter ugyanis az osztrák-német csatlakozást lehetetlennek mondta. Ezért a nyilatkozatért Bauer Ottó szociáldemokrata képviselő felvilágosítást kért a kormánytól.

Seipel kancellár azonnal válaszolt a következőképen: ami a csatlakozás kérdését illeti, nem lepelt meg a jugoszláv külügyminiszter állásfoglalása; de ennél is fontosabb, amit a gazdasági rendszerekről mondott, mert ez bevallása annak, amit Ausztria elsőnek hangoztatott, hogy a mai általános európai rendszer nem vezethet jóra. Ez a gazdasági rendszer a protekcionizmus elvét igyekszik érvényesíteni és ugyanez az elv irányadó a kisantant országaiban is, amit mi már régen tudtunk, de most történt meg először, hogy hivatalos ál-

lásban levő politikus ezt beismerte.

Az új német kormány megalakult és hivatalát már el is foglalta. Müller Hermann az új birodalmi kancellár koalíciós kormányt alakított, melyben a külügyminiszteri tárcát ismét Stresemann, eddigi külügyminiszter kapta. A birodalmi gyűlést nemsokára összehívják, hogy a kormány programot adhasson s azután elnapolják. Ezen idő alatt pedig a kormány elő fogja készíteni az amnesztia javaslatot a politikai vétkesek számára.

Amerika új elnökjelöltje a newyorki kormányzó Alfred Emanuel Smith lett, aki a demokrata párt jelöltje. Ötvenöt állam adott le 1065 érvényes szavazatot s ebből 849 szavazat esett Smithre, tehát több mint az előirt kétharmad többség. Smith katolikus vallású s így ő lesz az első katolikus elnöke az Egyesült Államoknak. Az új elnök meg fogja változtatni a szesztilal-

Ha valaki kapott már földet s azt rendszeresen munkálja — legyen az dobrovoljac vagy egyéb agrár érdekelt — s ha magának és családjának a napi megélhetést biztosítani tudja ugyanarra legalább is, hogy a közre nem szorul, attól a földet elvenni nem szabad. Nem pedig közvetlen aratás előtt, amikor egész évi gyümölcsét, a mindennapi kenyerét akarja letenni a család asztalára!

— Ki fog felelni azért, ha az ilyen ember kenyeré védelmében a törvény ellen vét s elkeseredésében tiltott cselekedetre ragadtatja magát?

Hogy fog az igazságszolgáltatás ítéletet mondani az ilyen bűnöző fölött, aki védekezésében azt fogja felhozni, hogy ő a családja mindennapi kenyerét védelmezte? Azt a betevő falatot, amelyet ő maga állított elő keserves munkával, s amelyet most el akar venni tőle egy másik, aki soha még egy lépést sem fáradott érte?

Igy lesz a nagy büntetés megkétszerezve: elvesz a kenyér s azután még a törvény rendje szerint következik a megtorlás!

De nem lehetett volna az ilyen sajnos eseteket elkerülni? Az agrár ügyek elintézésére három egymás fölött álló fórum van. Mig az ügyek mind a három hivatalt megjárják, bizony az sokáig tart. Azért nem tanácsos elhamarkodott kapkodó intézkedéseket fogantatosítani!

A földművelés állandó munkás kezét igényel. Itt a munka nem tűr halasztást, mindent a maga idején kell tenni, mert különben nincs eredmény. Már pedig legkisebb gyümölcsét is meg kell becsülni a földnek, mert az nem csak egyseké, hanem mindjájunké. Aki többet termel, mint amennyit maga igényel, az már a köznek is jót tesz!

Nem szabad tehát a csendesen dolgozó gazdát keseríteni, mert azzal nemcsak neki, de a köznek is ártunk vele! Kifogástalan, tökéletes agrártörvényt alkotni ugysem lehetséges. Legalább a meglévő helyzeteket ne zavarjuk össze!

Aki pedig nem ért a földművelés ügyéhez, az ne avatkozzék bele az eféle ügyekbe, hanem bölcsen álljon félre!!

mi törvényt, mivel azt eddig nem sikerült becsületesen végrehajtani.

Az elnökjelölt 1873. december 30.-án született szegény szülöktől. Először újságíró volt, azután egy halkereskedésben kifutó, majd írónok s így tovább haladva pályáján, végre több éven át newyorki kormányzó lett, míg végre elérte az elnöki széket.

Az orosz kommunista ellenzék harmincnegyzet tagja: köztük Zinovjev, Kamener, Szokolov s a többiek a kommunista párt központi bizottságától kegyelmet kaptak, mert megtagadták Trockij programját s kijelentették aláírott nyilatkozatukban, határozatainak alávetik magukat s többé semmiféle külön ellenzéki mozgalomban részt nem vesznek. —

Politikai szemle.

Minden jel eddig arra mutat, hogy az összes politikai tényezők ezen időszakban Radics betegágya felé fordulva gondolkodnak a kibontakozás lehetőségén. A helyzet nagyon súlyos. Az ellenzék nélkül megoldani teljes lehetetlenség. Az ellenzékhez való közeledést nehezzé teszi Pribicsevics nagyon éles viselkedése, mig Radicstól bölcs mérséklésre számít mindenki. Ennek Radics már is jelét adta még betegsége súlyosabb fázisában is.

A kormányzó pártok a kormány lemondását illetőleg nagyon szélsőséges állásponton vannak. A kormány olyformán gondolkodik a radikális klubon át, hogy mondanának le először a demokraták s ezután azokból az összkormány. Am a demokraták egyedül nem hajlandók meghozni ezt az áldozatot s ők inkább hajlandók a mai ellenzéknek sok, majdnem összes fontosabb kívánságait teljesíteni s nekik a miniszteri tárcákat juttatni, csak hogy a válság valahogy megoldható legyen.

Vukicsevics miniszterelnök szűkebb környezete ragaszkodik a kormányzáshoz, s azt véli, hogy ezekben a nehéz időben nem szabad a kormánynak lemondania, mert esetleg akkor tábornokkormány következhetnék, ami súlyos következményekkel járhatna.

A döntés tehát annyi sok ilyos körülménytől függ, hogy a alasztgatás szintén természetese-
ek tűnik fel. Minden esetre
zonban a legközelebbi napok-
an valami fog történni, ami a
ibontakozást siettetni fogja va-
amely irányban.

Radics István állapota a kór-
ázban igen sikeresen javul, má-
okszor fölnt jár s kezd politi-
ával is foglalkozni, amennyiben
apjának cikkeket diktál.

Dr. Pernár állapota is kielé-
gítő, ép úgy Grandja képviselője is.

A horvát blokk ma egysé-
ges és megállapítható, hogy ez
a szerencsétlen eset az összes
horvát tényezőket egy táborba
főmőritette, mely most együtte-
sen Radicstól várja a további ve-
zetését. A horvát nép összessége
nem jó szemmel nézi, hogy Beo-
grádban már is átakarnak siklani
az eseményeken s tovább akar-
nak kormányozni a mostani kor-
mánnyal, mintha mi sem történt
volna!

Az „Itália“ utasainak sorsa.

Már most tisztázódik az Itá-
lia északsarki utazóinak szomorú
sorsa.

Tudvalevőleg Nobile tábor-
nokot Lundberg svéd pilóta meg-
mentette a jégtabláról s mikor
másodszor ment vissza menteni,
akkor oly szerencsétlenül szállt
le, hogy ő maga is ott maradt
törött gépével. Tehát most ismét
hatan vannak a jégtablán, kiknek
megmentésén szorgalmasan fára-
doznak.

Az elvált három utas, kik
segélyt keresni mentek, még min-
dig nincsenek meg. A léghajóval

elszállt hét ember a léghajóval
együtt elégett.

Amundsen, ez a híres sark-
utazó szintén eltűnt felkereső ut-
ján repülőgéppel s most őtet is
nagy aggodalommal kutatják.

Ugy az olasz-, mint általa-
ban az egész világ közhangulata
Nobile tábornok ellen kezd for-
dulni, mert eddig több fontos
dolgot eltitkolt az expedíció sor-
sáról, valamint azért is, hogy el-
sősorban őt mentették meg a ve-
szélyből, míg társai még most
sincsnek biztonságban, holott
először azokat, mint az ő aláren-
deltjeit illetet volna megmenteni.

A mentési munkák igen bá-
mulatos önfeláldozással szakadat-
lanul fojnyak minden lehető módon.

Hullámsirban.

Ott laktak egy kicsi faluban
És szegények voltak valóban;
Az apját egy golyó ölte meg,
Mostmár anyja is szegény: öreg.
Kenyerük nem volt, csak nagy
néha,

Pedig a fiu nem volt léha;
De a sors mostohán bánt velük.
S szegények voltak: ez volt bűnük.

Az ifju mondá: »Édesanyám,
Már tovább ez így nem mehet ám;
Miért legyek mindig csak koldus,
Mikor testem nagy erőből dúl!
Itt nincsen munka, nincs kereset,
Ki adjon hát akkor kenyeret?
De ott túl a nagy Amerika,
Ott ad pénzt, — kenyeret a
munka.

Utra kelt a nagy Oceánon,
Mig az anyja siratta nagyon.
De bizott csak és imádkozott —
S óh, a posta levelet hozott! . . .
Örült: »Istenem, lesz majd kenyér
Nekem is és fiam is megél!
De biz' a levélben nem volt más,
Mint csak gyászos, fekete irás . .

Óh! de hogy fájtak e vonások,
Hisz nem fiáé voltak azok,
A szívében minden gyásszá lett:
„Meghalt a fia!“ kit szeretett.
Körülfötte mérhetetlen viz,
A sírjához ut soha nem visz
S nincs hant, hová könnyeit ontsa
A bús, nyomorgó édesanyja.

Koszorut sírjára nem tehet,
S most másoktól koldul kenyeret;
De ő maga abból nem eszik,
Mert egyre vár haza valakit . . .
A fájdalom elvette esztét,
Csak néz a messzibe szerteszét
És elalszik csendesen, halkán, —
Mint fia ott a hullámsirban . . .

— GÁLOSSY. —

HIREK.

— Betöréses lopások. Július 1.-én
délelőtt a bolt melletti kapuszinból el-
lopták Lanscecs J. szabó murszka-szo-
botai lakos kerékpárját. — Julius 3.-án
éjjel tolvajok lopódtak, valószínűleg
a padláson át, a vasuti vendéglőbe,
Csernovicshez. Bort, sört, hust, ciga-
rettát loptak. — Julius 4.-én reggel
felé 3 óra tájban Turk József vendég-
lős szobájába törtek. Elfűrészték és
kifeszítették az ablakrácsot, de mert a
házbeli felébredtek, a tolvajok lopni
semmit sem tudtak.

— Meghívó. A murszka-szobotai ön-
kéntes tűzoltó egyesület 1928. augusz-
tus hó 5-én az ugynevezett városi
gesztenyésben TÁNCMULATSÁGOT
rendez, a melyre a tűzoltóság minden
barátját tisztelettel meghívja a REN-
DEZŐSÉG. Kedvezőtlen idő esetén a
táncmulatság a Dobray szálló termei-
ben lesz megtartva!

— Bárá Hatvány Lajos büntetését
Budapesten a királyi kuria egyévi és
hat hónapi börtönre szállította le, a
vagyonai elégtételt pedig százötvenezer
pengőben állapította meg. A kuria ité-

lete egy rendbeli nemzetragalmazás
büntetését mondta ki s az indokolás
szerint tekintetbe kellett venni a tul-
súlyban levő enyhítő körülményeket s
emiatt enyhíteni kellett az ítéletet.

— Kun Bélát a bécsi törvényszék
titkos szövetkezésben, tiltott visszaté-
résben és hamis bejelentésben mondot-
ta ki bűnösnek, amiért három havi
szigorított börtönre ítélte, havonta egy
böjt nappal szigorítva. Együttal el van
rendelve Kun Bélának az osztrák köz-
társaság területéről való eltávolítása.

— A posta fosztogatói, akik rendsze-
rezen dézsmálták a csomagokat. A no-
viszádi posta vámosztályánál két tiszt-
viselő folytonosan fosztogatta az érke-
ző csomagokat s azokból mindenféle
értékes aprólékokat szedtek ki. A sok
panasz folytán vizsgálat indult meg s
ennek alapján letartóztatott két tiszt-
viselőt: Csirovicsot és Petrovicsot s
átadták őket az ügyészségnek.

— Tizenhat éves gyilkos leány. Ogu-
linban, Béács Mária tizenhat éves,
öfefejú, rossz nevelésű leány fejssével
megölte sógornőjét s annak két éves
kis gyermekét, mivel a sógornője meg-
fenyegette, hogy elűzi a háztól, ha
meg nem javul. A leány tettét boszu-
ból követte el. A bíróság a lelketlen
leányt tíz évi börtönre ítélte.

— A világ legnagyobb Oceán járó
hajója. Móta kitudódott, hogy a né-
metországi, Norddeutscher Lloyd két
új, nagy oceánjáró hajó építésére adott
megbízást, melyek egyenként negy-
venhatezer tonna hajótérrel bírnak,
megindult a nagy hajóstársaságok kö-
zött a versengés az elsőbségért. A
német társaságok ugyan megegyeztek
abban, hogy nagyobb és gyorsabb
hajókat nem építenek, mint a mosta-
niak, miután ezzel a meglevő hajópark
rentabilitását veszélyeztetnék. Ezzel
szemben az amerikai és angol hajós-
társaságok most egy olyan személy-
szállító hajó építése ügyében tárgyal-
nak, amely az összes eddigi hajókat
nagyság és gyorsaság tekintetében fö-

Az egyke.

Napjainkban, különösen a jobb
és gazdagabb községekben észlelhet-
jük, hogy az emberek fajfentartási
céljáról megfeledkeznek. Nem töröd-
nek azzal, hogy feleségeiknek az örö-
mökükből a gyermekek révén kijut-e az
osztályrészükhöz, nem törödnek saját
egészségükkel sem; fődolog, ne le-
gyen sok gyerek, hogy ne kelljen
sokfelé osztani az örökséget, a földet.
No meg, ha csak egy leány van a
családban vagy éppen egyetlen gyer-
mek, ez hamarabb keresett leány lesz,
ha férjhez menő korba kerül, mert
több a vagyon, több a pénz, mint
esetleg a harmadik faluban, ahol egy-
egy családban 5-6, sőt tíz gyerek is
elég gyakori.

Bizony ez az átkozott pénz! Ez
uralja az embereket, ezért mondjuk,
hogy anyagias lett a világ! Ezt tagad-
ni sem lehet. Konkrét esetekkel lehet
igazolni, hogy egyik—másik párti
csak azért ment széjjel, mert
egy másik eladó leánynál egy tehén-

nel, vagy ezer dinárral többet ígértek
a vőlegénynek. Megtörténik az is,
hogy amidőn (Afrikába való szokás)
megalkusznak a leányért, mindjárt
megállapodnak abban is, hogy hány
gyerek születhetik az alakulandó új
családban! Persze az ilyen dolgokat
még nem merik a kir. közjegyző elé
viani. Bizony a vagyoni dolgokról
még a házasság megkötése előtt a
vőlegény kezében kell lenni a házassá-
gi szerződésnek, mert különben még
nem is vezeti az oltár elé egyetlen
szeretett (?) jövendőbeli feleségét.
Nem hisz manapság a vőlegény sem
a leánynak, sem az apjának. Papiros
és törvény kell neki, hogy a pénz,
föld és jószág együtt maradjon. Az
ilyenek nem tudják azt, hogy az ég
alatt semmi sem biztos és a legna-
gyobb vagyon is elfogyhat!

Hány esetben megtörtént már
az, hogy tékozló apának a serdülő
gyermekel hozták rendbe elhanyagolt
és eladósodott birtokát!

Vagy akik előre kötnek minden-
féle szóbeli és írásbeli szerződéseket,

azok sohasem kerülhetnek ilyen hely-
zetbe? Azok soha sem isznak? Vagy
nem érheti őket tüzvész, árvíz, beteg-
ség! Ki segíti az ilyen egykés gaz-
dagokat! Talán öreg szüleik? Elké-
nyeztetett és becézett egy vagy legfel-
jebb két gyermekük? Ők nem szok-
tak a munkához, ezek nem tudják mi
a kötelesség, mi az élet!

Sokkal nagyobb az eshetőség
a vagyónilag való tönkremenésre az
egykés családokban, mint a természet
törvényét követőknél.

Vagy nem tudják, hogy a gyü-
mölcsfa miért virágzik tavasszal? Nem-
de, hogy meghozza az ő gyümölcsét
összel!

Milyen gyakori esetek a mai
években a fenyőfa huzások. Nagy ün-
nepséggel mennek ezek a cselekmé-
nyek véghez farsang végeztével az
olyan községekben, ahol egy legény
nem házasodott, vagy leány férjhez
nem ment. Ezelőtt 20—30 évvel ilyen-
ről nem is lehetett esetleg nagyritkán
hallani! Most, majdnem minden má-
sodik, harmadik faluban nagy előké-

születtel rendelték azokat. Tavaly volt
Martjáncon, az idén már követi Mar-
kisevci. Jövdre ki tudja hány falu kö-
veti ezt, a részben vallás ócsárló tet-
tet. Mind ennek az az oka, hogy még
nem találták elég gazdagnak a vőle-
gényt vagy a menyasszonyt és inkább
ne legyen esküvő és lakodalom, mint
hogy anyagilag rosszul üssön be a
párti. Rosz gondolkodás! Nem látjuk-e
hogy a pénz eltűnik? Ahol még van
valami, az a jövdre! csak kevésből,
de semmi esetre sem fog szaporodni.
Elmulct az a kor és idő, hogy egy
gazda 150—200 ezer dinárokat adjon
hozományul. Vége ennek! Aki emberi
hivatásához illőképen kíván élni, majd
hallgat a józan ész szavára s mege-
lékszik kevesebbrel is. Aki pedig a
szive dobbanására lesz figyelmes és
nem lesz gondja a szerződések köté-
sére, az lesz a legboldogabb és a leg-
szerencsésebb. Legyen is! mert ez az
igazi házasság!

R. F.

lalmulja. A „White Star Line” vezetése már megbízást adott egy angol hajógyárnak a világ legnagyobb hajójának elkészítésére. A hajó angol lobogó alatt fogja a forgalmat Southampton és Newyork között lebonyolítani hatvanezer tonnás lesz és körülbelül hét millió angol fontba fog kerülni. A mostani legnagyobb oceánjárók, a „Majestic” és a „Leviathan” ötvenezer tonnás hajóterrel rendelkeznek.

— A rom. katolikus püspök ő méltósága bérmlásra jun. 30-án Sobotára érkezett, ahol a kellő fogadtatásban részesült. Hétfőn elhagyta nagyközségünket körútjának folytatása végett.

— Villámcsapás a templomba. Finnországban, Parkano nevű faluban istentisztelet közben becsapott a villám a templomba, hol több mint nyolcszáz hívő volt együtt. Az ijedelem óriási lett. Két férfi szénre éget, hatvanan megsebesültek s súlyos égési sebeket szenvedtek. Tíz ember állapota életveszélyes. Épen Urvacsora osztás volt, mikor a baj történt. A villám letépte a templom tetejét, az meggyulladt és a hívők közé esett az égő gerendázat.

— Az angol lordok házában legtekintélyesebb tagjai: Tomson, Nyuton, Filimore stb. egymásután szólaltak fel a népszövetségi tanácsnak az erdélyi optáns perben hozott határozata tárgyában s felhívták Chamberlaint, hogy végre hasson oda, hogy ezen ügy legkésőbb szeptemberben a hágai döntőbírótság által befejezést nyerjen, nehogy a Népszövetség egyszer és mindenkorra nevetségessé váljék.

— Tanító csodaszere a rákbetegség ellen. Egy maribori szanatoriumban Pelsak, szloveniai tanító kísérletezni fog az általa feltalált gyógyszerrel rákbetegség gyógyítására céljából. Gyógyszere növényi eredetű savas készítmény, teljesen veszélytelen. A tanítót már több ezren keresték fel gyógyítás céljából s ő azt állítja, hogy már sok jó eredményt ért el módszerével. De ezután, mikor gyógyszerét Beográdban bemutatta, eltiltották a gyógyítástól. Most a maribori főispán engedélyével orvosi felügyelet alatt fog működni s ő biztos sikert helyezett kilátásba. Azután majd Csehszlovákiába megy tudományos célú előadások tartására.

— Szerelmes öngyilkos jelölt az expresz vonat alatt. A vinkovcei állomáson egy eszméletlen leányt találtak a sínek között feküdni. Az expreszvonat áthaladt fölötte, de baja nem történt, csak nagyon megijedt. Pedig mint bevallotta, öngyilkos szándékkal feküdt oda.

— A közigazgatási hatóság f. é. május 15.-i határozata értelmében a trahoma kezelési díjazás a következő módon lesz kiróva: 1.) Akik 30 dináron aluli személyi- és pótdátot fizetnek és a szegények kórházi trahoma kezelési költségét nem fizetnek. 2.) Akiknek a fenti adójuk 30 dináron felüli és akik trahoma kezelési költségét viselni kötelesek, ha kezelési költség elengedését vagy mérséklését kérik, a közigazg.

hatósághoz beterjesztett kérvényeik, a vagyoni állapotok szerint lesznek esetről esetre elintézve.

— Az ev. püspök Puconcin. Dr. Popp Fülöp ur ő méltóságát az esperességi elnökség és a murszka-szobotai evang. nőegylet kikísérte autokon Puoncira, ahol már a hidnál délceg lovasított banderium fogadta őket s ezek élén a templomba vonultak. A templom kapujában a gyülekezet nevében annak érdemes felügyelője Kühár István ur malom- hirtal tulajdonos és földbirtokos a gyülekezeti tagok nagy számu részvétele mellett nagyon szép szavakkal üdvözölte ő méltóságát, mire ő méltósága a szívélyes fogadtatást igen kedvesen megköszönte. Ezután újból megható jelenet következett: Az iskolás gyermekek nevében Luthár Micike óly szívig ható beszédje hangzott el, mely mindenkit kivétel nélkül könnyekre fakasztott. A püspök ur ő méltóságának is annyira szívébe markolt, hogy meghatottságában alig bírt beszélni és így atyai csókjával köszönte meg a szeretet melegével, páratlanul ügyesen előadott dikciót. Közben a dalárda a zenei tehetségéről közismert Osváth igazg. ur vezetése mellett számos jól sikerült énekével gyönyörködtette a hívőket. Az esperességi közgyűlést megelőzőleg tartani szokásos istentisztelet után az imát és a Szent Írás felolvasását, a nagytiszteletű Gojdina Ivan g. petrovcei evang. lelkész ur végezte, mely után dr. Popp Fülöp püspök ur mondta el az egyh. templomi nagy beszédét nagyon könnyen értető szerb-horvát nyelven. E magasztos gyönyörű beszéd bizonyosságot tett arról, hogy ő méltósága minden jó, minden nemes, minden felemelő — és a felebaráti szeretet elsőrendű mivelője. Ezután ünnepélyesen átadatott királyunk Ófelségétől nyert 5-ik osztályu Szent Szava rend Luthár Ádám lelkész urnak, a sajtó, az egyház és kultura terén tett szolgálatainak elismerése jeléül. Ezen örömet fokozta a hívek kedves figyelmessége. A nagytiszteletű lelkész ur 15 évi hasznos működésének elismeréséül egy reverendával lepte meg, amelyet Kühár felügyelő ur nyújtott át neki. A gyűlés délután 3 óráig tartott, azután társas ebéd volt, számos szebbnél szebb felköszöntőkkel egybekötve.

— Ausztria megtagadta a magyar kormány azon kérelmét, hogy Kun Bélát kiszolgáltassa a magyar bíróságoknak. Az országos büntető bíróság Bécsben úgy döntött, hogy az ukrán tiszték meggyilkolása miatt a kérést megtagadja, de Mildner százados megölése ügyében teljesíti. Az országos főtörvényszék pedig úgy döntött, hogy Mildner százados esetében

egyhangulag, — a két ukrán tiszt esetében pedig szótöbbséggel helyt ad a kiadatási kérelemnek. Az osztrák igazságügyminiszterium pedig a kérés teljesítését megtagadta, mert ezekben a bűncselekményekben politikát lát, nem önző, személyes ügyet. Most az a gondja az osztrák hatóságoknak, hogy miképen távolítsák el Kun Bélát az országból vissza Szovjetországba?

— A belga nemzeti bank pénztárából eltűnt kerekesen egy fél millió frank értékű bankjegy. Nagyobb összegű pénzt vittek a trezorból a főpénztárhoz s ekkor meglepődve vették észre, hogy hiányzik a nagy értékű bankjegy csomag. Rögtön lezárták az ajtókat s megindult a vizsgálat a pénz után.

— Károlyi Mihály gróf perújítási kérelme a magyar Kuria előtt. Budapesten megkezdtek a legnagyobb magyar politikai pörben: Károlyi Mihály gróf hetvenezer holdas birtokának elkobzása ügyében az újrafelvételkérelem tárgyalását. Károlyi ügyvédje Nagy Vince dr. fontos okmányok alapján be akarja bizonyítani, hogy Károlyi Mihály gróf soha sem pártolt az ellenséghez. Ennek az állításának bizonyítására tanuként bejelenti Clemenceu és Painleve francia államférfiakat, József főherceget s mellékeli Benes csehszlovák külügyminiszternek a „Nemzetek feltámadása” könyvét s ez alapon bizonyítani akarja, hogy Károlyi semmi féle külföldi összeköttetésben nem állott.

— A nagyváradi két zsidó hitközségnek a diákzavargások által okozott rombolásokért és károkért a román kormány hat millió nyolcszáz ezer leit fizetett ki az állampénztár útján a két hitközség megbizottjainak.

— A szórakozott professzor. Az ausztráliai-sidnei egyetem tudos professzora — Aldermann meghívót kapott Londonból, hogy jöjjön el egy tudományos kongresszusra Londonba. A tanár utra kelt és május 8.-án pontosan Londonba érkezett. Nagy volt a meglepetés, mikor tapasztalta, hogy ötlet sehol sem várják, senki sem fogadja sehol. Akkor elővette a meghívóját s újra megnézte. Most látja, hogy ötlet 1929. május 8. ra hívták meg. Erre, — nem szólt senkinek semmit sem, — hajóra ült s szépen vissza utazott Ausztráliába — Sydneibe. Csak szórakozott volt!

— Radics Pavle és Baszaricsek Gyuró hátramaradt családjai feletti gondoskodást a paraszt-demokrata koalíció vállalta. Már az első pillanatban városoktól és pénzügyintézetektől egyszerre háromszáz ezer dinár gyűlt össze. A paraszt-demokrata párt tudvalevőleg a kormány segély nyuj-

tási ajánlatát és részvénytárgyalását vissza utasította.

— A kávé 200 éves. Braziliában, a valódi, legfinomabb kávé hazájában nagy ünnepekre készülnek. Most van kétszáz éve, hogy az első kávé ültvényeket telepítették. Brazília éghajlata és talaja annyira kedvező babkávétermésre, hogy a világ legjobb, legzamatosabb kávéja csakis itt terem meg. A kávé fogyasztás annyira el van terjedve Braziliában, hogy úgyszólván nemzeti ital s innen terjedt el az üdítő jó ital a világ minden tájára. Sok ellensége volt a kávének, mert az egészségre károsnak tartották, de végre is a kávé legyőzte az ellene támadt hangulatot s elterjedt az egész világon s most minden háznak kedves itala. A kávé megérdemli, hogy Braziliában ünnepeket rendezzenek ennek a cikknek, mert az egész országnak jólétet, megélhetést biztosított.

Madár dal.

A madarak dala,
Nem mindig egyforma,
Az egyik ad vigaszt,
A másik elriaszt.

A kánya úgy károg,
Fülemlé csattog,
Az első szomorít,
A második vidít.

Nézd az embereket!
Sok minden meséket
Épügy magyarulnak,
Kivel szembe állnak!

Egyiknek a szava,
Épöly, mint a hangja,
Vigaszt hoz szívedbe,
Derűt arcedődbe.

A másiknak szavát
Pillanatra hallád,
Mindjárt megtaszított,
Meg is szomorított.

Énekek én sokat,
Hallják a hangomat;
Az én dalom senkit
Soha sem szomorít!

RUZSA FERENC.

Szerkesztő üzenete.

Íróinknak. Vezető és tárca cikkeket kérek, amelyek a hőségben hűsítően hatnak. Kevesebb komolyságot vagy a komoly dolgok nem sértésig menő kifigurázását kérem.

Terjessze és olvassa a

„MURAVIDÉK”-et

TORMA.

„Te! Miért busult a komád annyira a multkor a felesége temetésekor? Hiszen mindig marakodtak, mikor még őszűt éltek!”

„Hja! A pap bucsuztatóban igen emlegette, hogy majd föltámad, aki meghalt, hát biztosan az ártott meg a komának annyira. Azt vette igen a szívére!”

***

„Kis fiam, most sok cseresnyét kaptál, ha valami megmarad, nem szabad ám elszórni, hanem félre kell tenni!”

„Nem, nem, Anyukám, majd én azt is megeszem, ami megmarad!”

KÖZGAZDASÁG.

A földműves adósságok ügye.

A parlament előtt egy törvényjavaslat fekszik a földműves osztály eladósodásának tárgyában. Sztankovics Szvetozár földművelésügyi miniszter most egy értekezletet hívott össze, hogy ezt a kérdést megtárgyalják. A miniszter kijelentette, hogy ezt a kérdést fontosnak tartja s jelezte, hogy a parlament is rövidesen fog e tárggyal foglalkozni. Dr. Koszics Mirkó felsőlalásában a következőket adta elő: A beszerzett adatok alapján meg lehet állapítani, hogy a jugoszláv földműves osztály adóssága mindössze nem több három milliárd dinárnál. Ez az összeg még nem oly nagy, ha tekintetbe vesszük, hogy a jugoszláv föld értéke több mint hetven milliárd dinár s így az adósság öt százalékának felel meg. De ha épen kicsi is ezen összeg, a föld rentabilitásának — értékének — emelését akadályozza s azért itt minden lehetséges uton-módon terjeszteni kell. Dr. Nedeljkovic, a postatakarék vezérigazgatója kijelentette, hogy a földműves osztálynak kedvező hitelekkel kell nyújtani s ezért úgy az állami jelzálogbankot, valamint a többi pénzintézeteket is be kell vonni az erre irányuló akcióba. A miniszter kijelentette, hogy ő azon lesz, hogy a parlamentben ezt a kérdést minél kedvezőbben lehessen elintézni.

Javaslat a vizumok eltörléséről. A párisi nemzetközi kereskedelmi konferencián Craford angol küldött javaslatot nyújtott be az iránt, hogy az utlevelek láttamozás — a vizum — az összes államokban eltörltessék.

A jövedelmi és vagyonszó utólagos megfeleltetésének határideje június harmincadikán jár le. Az 1928 29 évi pénzügyi törvény értelmében az 1919—24 évekre megállapított jövedelem és vagyonszó ellen június 20. ig lehet feleltetéssel élni. A feleltetések huszonöt dinár, a mellékleteket pedig két dináros bélyeggel látandók el és a Generalna Direkcija Porezához címezve az illetékes pénzügyi hatóságokhoz adandók be.

A buza és rozs az idén kitűnő termést ígér. Az utolsó két hét alatt elég eső volt, de most állandó meleg időre volna szükség, mert az aratás valamivel úgys később fog kezdődni. A burgonya levélzete dús és eddig egészséges, így lehet jó termésre számítani. Az őszi árpa megérett, a tavaszi szépen fejlődik. A kerti vetemények a jó időjárás folytán szép fejlődésnek indultak. Ezekre is állandó jó idő szükséges. A gyümölcsfák, melyek a korai tavaszi fagyoktól szenvedtek, csak gyenge, közepes termést fognak adni.

A külföldi kölcsön folyosítását öszre halasztották, mert a mostani viszonyok között a kölcsön föltételei súlyosabbak volnának, mint azt elvárni lehet s azért a bankárokkal való megegyezés alapján a kibocsátást öszre halasztották. A kölcsön szerződés szövege és a kötelezvény szövege megvan állapítva, s a kibocsátást július 15-ig kellett volna eszközölni, de ezelőtt még végre kellett volna hajtani a pénz valorizációját és törvényhozási felhatalmazást kellett volna kapni a kölcsön felvételére s azon kívül még több kisebb jelentőségű ügyet kellett volna még elintézni. Baj még az is, hogy a korábbi értékpapírok árfolyama is a külföldi tőzsdéken erősen megingott.

Esni fognak a cukor árak. Az európai cukorgyárosoknak nagy konkurenciájuk lesz az idén a kubai cukorgyárosokkal, akik évenként 8 millió tonánál több cukrot szoktak Európába exportálni. Ezeknek a cukorgyárosoknak ezen fölöslegük most is megvan és ezzel felveszik a versenyt az európai cukorgyárakkal. Azonkívül még egy nagy konkurrens lesz ezen a téren. A holland-indiai cukorültetvényesek szintén akarnak az európai cukorgyárosokkal konkurrálni s ezeknek a tavalyi termésükből még több mint egy tonna eladatlan cukorjuk van. Így aztán az európai cukorgyárak mindenféle kedvezményeket követelnek, hogy a versenyben majd ne maradjanak alul. A jugoszláv cukorgyárak is erre az álláspontra helyezkedtek.

Köszönetnyilvánítás.

A felejthetetlen férj, édes-apa, testvér, após és nagypapa elhalálása alkalmával lehetetlen részünkről e számtalan jóleső szeretet és együttérzés megnyilvánulását egyenként megköszönni.

Ezért kérjük mindazon rokont, barátot és jóismerőst, akik szívélyes soraikkal és a temetésen való megjelenésük ugyszintén a koszoruk adományozása, a súlyos sorscsapástól inegtört szívünk fájdalmát részvétükkel enyhítették foggadják ezuton hálas köszönetünket.

M. Sobota, 1928. VII. 1.

A gyászoló
Saáry család.

Eladó

Murska Sobotában ujonnan épült ház 4 szoba konyha speiz mellék épületekkel és 1 1/2 hold földdel együtt. Bövebbet Prekmurska Tiskarnában M. Sobota.

Vsakovrstne sirove
in svinjske kože

k u p u j e

po najvišji dnevni ceni

Franc Trautmann

Murska Sobota

Cerkvena ulica 191.

KERESKEDELEM.

Áru:

LJUBLJANA, julius 6.

100 kg.	Buza	Din.	
» »	Rozs	»	365—
» »	Zab	»	300—
» »	Kukorica	»	325—
» »	Köles	»	300—
» »	Hajdina	»	275—
» »	Széna	»	50—65
» »	Bab cseres.	»	450—500
» »	vegyes bab	»	350—
» »	Krumpli	»	75—100
» »	Lenmag	»	370—380
» »	Lóhermag	»	2200—2600

M. SOBOTA julius 6.

1 kg.	III.	II.	I.	prima
Bika	7.—	8.—	9.50	10.—
Üsző	6.—	7.—	8.50	9.—
Tehén	3.—	4.—	5.—	6.—
Borju	—	—	12.—	12.50
Sertés	—	—	13.50	14.50
Zsir I-a	—	—	22.—	26.—
Vaj	—	—	—	35—45
Szalonna	—	—	25.—	28.—
Tojás 1 drb.	—	—	—	1.—

Pénz.

1 Dollár	= Din.	56.70
1 Pengő Budapest	= »	10.—
1 Schil. Bécs	= »	7.99
1 Kor. Praga	= »	1.6.
1 Lira	= »	2.46
Zürichben 100 Din	=	9.135 sfrk.

REMEJJE ZA MAŠINE

REMEJJE ZA MAŠINE

ma na zalogi remenje za mašine vsake mere, od najbolše fabrike remenja po originalni fabrični cenaj

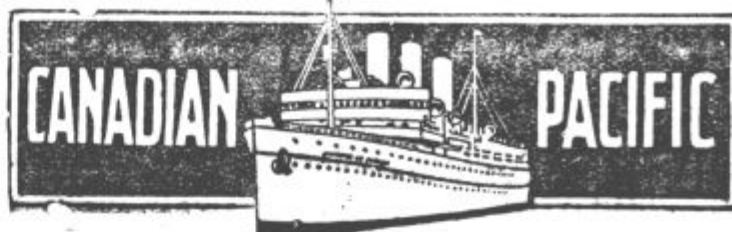
Štefan Holzman

trgovina z ledrom

v MURSKI SOBOTI

Lendavska cesta 57.

V KANADO Z

Med 20. junijom i 5. augustom za

polske delavce, služkinje, družine polodelcov.

Samo 4 dni na odpretom morji. Najhitrejša i najbogša zveza prek Hamburga, Antverpena, Cherbourga z glasovitimi parobrodi na dvojne vijake. Odhod vsakšo nedelo.

Informacije glede vozni cen, vizuma, prtlage, predpisov zavolo vseljavanja v Kanado i v Združene države davle

CANADIAN PACIFIC zastopstvo za SLOVENIJO

JOSIP ZIDAR (IX) Ljubljana

WILSONOVA (Dunajska) cesta 31.

VISOKO

PROVIZIJO

kot stranski zaslužek dobijo lahko sposobne osebe namščenci ali upokojenci s trdno, pošteno voljo in sicer kot podzastopniki zavarovalne družbe v vsakovrstnih slučajih Ponudbe takoj na upravnishvo lista! „Velik zaslužek.“

Rádiók

Rádióalkatrészek

Lámpák, Batteriák

Puch

Biciklik

Motorkerékpárok

jutányossan kaphatók

Nemecz János

vas és gépkereskedésben

Murska Sobota.

Matične

knjige

za občine se dobijo pri

IZIDOR HAHN

trgovina z papirjem

v MURSKI SOBOTI.